

**UCHWAŁA NR XX/124/20
RADY GMINY NOWOSOLNA**

z dnia 29 stycznia 2020 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506, poz. 1309, poz. 1696, poz. 1815 i poz. 1571) oraz art. 10 ust. 2, ust. 2a, ust. 2b i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 i poz. 1818) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowosolna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku.

Przewodnicząca Rady Gminy Nowosolna

Małgorzata Kamińska-Bruszevska

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020

I. WPROWADZENIE

Podstawowymi priorytetami Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Działania i realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii będzie prowadzona przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej w szczególności poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych w tym zakresie.

Rada Gminy Nowosolna, dostrzegając zagrożenia funkcjonowania społeczności lokalnej wynikające z nadużywania narkotyków oraz środków psychoaktywnych przyjmuje niniejszy Program jako wytyczne wiążące władze gminy i jednostki organizacyjne gminy do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, poprawą stanu zdrowia, bezpieczeństwa i kultury życia mieszkańców Gminy Nowosolna.

Podstawa prawna Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz 852 z późn. zm.);
2. Narodowy Programem Zdrowia na lata 2016-2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 – Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

Adresaci programu:

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Nowosolna, a w szczególności dzieci i młodzież szkolna, rodziny dotknięte problemem narkomanii, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych.

Realizatorzy programu:

Realizatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami: Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Nowosolna (OPS), Policją, Punktem Informacyjno - Konsultacyjnym, Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Nowosolna, szkołami z terenu Gminy Nowosolna, Gminno Parkowym Centrum Kultury i Ekologii w Plichtowie (GPCKiE), świetlicami środowiskowymi z terenu Gminy Nowosolna.

II. DIAGNOZA PROBLEMU NARKOTYKOWEGO W GMINIE NOWOSOLNA

Na zlecenie Gminy Nowosolna w listopadzie 2019 r. przeprowadzono wśród uczniów pałcówek oświatowych, dla których Gmina Nowosolna jest organem prowadzącym, e-ankiety pn. "Diagnoza szkolna". Cykl warsztatów miał na celu poznanie opinii oraz postaw uczniów względem m. in. problemu nikotynowego, dopalaczy i substancji psychoaktywnych, narkotykowego, szeroko rozumianej przemocy. Ankieta została przeprowadzona w podziale na klasy IV - VI oraz klasy VII - VIII.

W badaniu łącznie wzięło udział 158 uczniów. Wśród nich:

- blisko połowa ankietowanych przyznała, że korzysta ze smartfona/komputera ok. 2-3 godzin dziennie, przy czym grupa "młodsza" poświęca ten czas na granie w gry komputerowe (ponad 40 %), zaś przedstawiciele grupy "starszej" preferują aplikacje do rozmów (prawie 40 % ankietowanych teje grupy),
- ok. 50 % uczniów uznało, że bez internetu mogłoby żyć normalnie i nie zrobiłoby im to różnicy, jednakże dla 2 % ankietowanych taka sytuacja byłaby dla nich tragedią,

Tym, co jednak cieszy najbardziej jest fakt, że ponad 75 % w grupie uczniów młodszych oraz prawie 50 % w grupie uczniów starszych ocenia swoje relacje z rodzicami/opiekunami jako bardzo dobre. Równie zadowolający wydaje się wynik badania w zakresie stosowania przemocy fizycznej wśród rówieśników,

ponieważ aż 85 % uczniów klas VII -VIII oraz blisko 50 % uczniów klas IV - VI deklarowało, że nigdy nie doświadczyło takiego rodzaju zachowania ze strony kolegów/koleżanek.

Absolutną rewelacją okazał się wynik e-ankiety w zakresie stosowania przemocy psychicznej, ponieważ ok. 70 % uczniów nigdy nie miało z nią do czynienia (wartość uśredniona z dwóch grup).

Zadowolający jest również fakt, że papierosy wśród młodzieży stały się niemodne, co znajduje swoje odzwierciedlenie w deklaracji blisko 90 % uczniów, którzy na pytanie "Czy kiedykolwiek próbowałeś/aś papierosa?" odpowiedziało "NIE".

Wskaźnik wspomnianych powyżej 90 % pozostaje w zgodzie z wypowiedziami uczniów, którzy deklarują, że palą obecnie papierosy (mniej niż 10 % ankietowanych).

Uczniowie również byli zgodni, jeśli chodzi o szkodliwość używek, dopalaczy oraz narkotyków. Tutaj skupiono się wyłącznie na starszej grupie wiekowej. Na pytanie "Czy kiedykolwiek próbowałeś/aś narkotyków lub dopalaczy?", 100 % ankietowanych odpowiedziało, że "NIE,,". Niestety pomimo udzielenia odpowiedzi negatywnej na ww. pytanie, zdarzały się pojedyncze przypadki, gdzie uczniowie zadeklarowali, iż próbowali marihuany oraz amfetaminy. Również 5 spośród 158 ankietowanych jest zdania, że próbowanie narkotyków i dopalaczy w tym wieku jest normalne. Cieszy natomiast fakt, że ponad połowa uczniów jest zdania, że od dopalaczy można się uzależnić tak samo jak od narkotyków.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że nastąpił znaczny postęp w stosunku do wyników badania przeprowadzonego w 2018 roku, zarówno jeśli chodzi o świadomość nastolatków w zakresie szkodliwości substancji psychoaktywnych, jak i zagrożeń, jakie niesie za sobą internet.

REKOMENDACJE

·Działania profilaktyczne na terenie gminy powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny one ograniczać się jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe oraz kierowanie działań do młodszych uczniów w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych.

·Inną formą działań korzystnie wpływających na poprawę skuteczności i efektywności prowadzonych działań profilaktycznych jest inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, oprócz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadry specjalistów rekomenduje się również angażowanie tych podmiotów w prowadzone kampanie społeczne i działalności edukacyjne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

·Badanie pokazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.

·Działalność nastawiona na integrację międzypokoleniową społeczności lokalnej poprzez imprezy kulturowe, koła zainteresowań, zajęcia umożliwiające wymianę doświadczeń i umiejętności.

·Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy.

·Współpraca z mediami jest ważnym elementem budowania społecznego poparcia dla działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz edukacji społecznej.

III. CEL PROGRAMU

Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Nowosolna.

Cele szczegółowe:

1. zapobieganie powstawaniu problemów narkomanii;
2. promowanie właściwych postaw wobec uzależnienia od narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych;

3. podnoszenie świadomości, wrażliwości i reagowania społecznego w zakresie zagrożeń związanych z wystąpieniem narkomanii;

4. udzielanie pomocy osobom w przypadku pojawienia się problemu narkomanii.

Warunkami niezbędnymi do osiągnięcia wyżej wymienionych celów są:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;

2. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;

3. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

4. udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, jak i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

IV. ZADANIE DO REALIZACJI

Zadanie 1: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej

LP	METODY REALIZACJI	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU	REALIZATOR	TERMIN
1.	Zapewnienie ciągłości funkcjonowania Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych	ilość osób korzystających z pomocy psychologa, liczba przeprowadzonych konsultacji	Psycholog zatrudniony w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym	13.01.2020 – 31.12.2020
2.	Szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od środków psychoaktywnych	ilość rozdystrybuowanych materiałów informacyjnych, liczba publikacji dot. funkcjonowania punktu konsultacyjnego	GKRPA, OPS	02.01.2020 – 31.12.2020

Zadanie 2: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych

Powyższy cel realizowany jest poprzez:

profilaktykę uniwersalną – której działania ukierunkowane są na całą populację, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka wystąpienia problemu narkotykowego, czy też innego zaburzenia. Metody profilaktyki uniwersalnej obejmują między innymi następujące działania: organizacja konkursów, koncertów, kampanii;

profilaktykę selektywną – której działania skoncentrowane są na jednostkach i grupach zwiększonego ryzyka. Ten rodzaj profilaktyki jest niezbędnym narzędziem pomocy osobom, które znajdują się w trudnej sytuacji społecznej, rodzinnej, środowiskowej, przez co narażone są w większym stopniu na ryzyko powstania problemów związanych z uzależnieniem bądź innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka selektywna

realizowana jest poprzez: dostarczanie informacji w obszarze ryzyka, związanego z używaniem substancji psychoaktywnych, poradnictwo indywidualne i rodzinne;

profilaktykę wskazującą – działania tego rodzaju profilaktyki adresowane są do grup i jednostek, znajdujących się w skali wysokiego ryzyka, gdzie można zaobserwować pierwsze symptomy świadczące o nadużywaniu narkotyków bądź inne przejawy mogące przyczynić się do wykluczenia społecznego. W ramy tych działań wpisuje się szereg możliwości działań edukacyjnych i informacyjnych prowadzonych przez pracowników socjalnych, pedagogów, socjoterapeutów.

LP	METODY REALIZACJI	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU	REALIZATOR	TERMIN
1.	Zwiększenie dostępności i jakości szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych (organizowanie i finansowanie edukacyjnych programów, warsztatów, spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców)	liczba programów, spektakli liczba osób objętych działaniami	GKRPA, GPCKiE, SZKOŁY	02.01.2020 – 31.12.2020
2.	Organizowanie i wspieranie działań służących rekreacji i zabawie dzieci i młodzieży bez używek, w tym współorganizacja dla dzieci i młodzieży gminy Nowosolna, festynów i pikników profilaktycznych, które promują zdrowy styl życia,	liczba zorganizowanych/ współorganizowanych imprez profilaktycznych, liczba osób biorących udział w wydarzeniach	GKRPA, GPCKiE, ŚWIETLICE, SZKOŁY	02.01.2020 – 31.12.2020
3.	Dofinansowanie dzieciom i młodzieży wyjazdów do kina, teatru na widowiska i filmy z zakresu profilaktyki uzależnień	liczba dzieci objętych wsparciem liczba zorganizowanych spektakli, wyjść do kina/teatru	GKRPA, GPCKiE, ŚWIETLICE, SZKOŁY	02.01.2020 – 31.12.2020
4.	Finansowanie form wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych	ilość dzieci korzystających ze wsparcia	GKRPA, GPCKiE, ŚWIETLICE, SZKOŁY	13.01.2020– 24.01.2020 29.06.2020-31.08.2020
5.	Bieżące funkcjonowanie świetlic środowiskowych dla dzieci	liczba prowadzonych świetlic, liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych	ŚWIETLICE	02.01.2020 – 31.12.2020
6.	Wspomaganie kształcenia w dziedzinie profilaktyki wychowawców, nauczycieli, pedagogów, rodziców, itp. (finansowanie szkoleń dla członków GKRPA, nauczycieli, pracowników	ilość szkoleń, kursów	WYKONAWCA ZEWNEŹNY	02.01.2020 – 31.12.2020

	światlic)			
7.	Zapewnienie materiałów na prowadzenie działalności profilaktycznej, dystrybucja publikacji edukacyjnych w środowisku szkolnym, świetlicach itp. (finansowanie zakupów plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej)	ilość zakupionych plakatów, broszur, filmów ilość rozdystrybuowanych materiałów informacyjnych	GKRPA	02.01.2020 – 31.12.2020
8.	Udział gminy Nowosolna w kampaniach społecznych	liczba przeprowadzonych kampanii	GKRPA	02.01.2020 – 31.12.2020

Zadanie 3: Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

LP	METODY REALIZACJI	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU	REALIZATOR	TERMIN
1.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi w zakresie realizacji i finansowania działań mających na celu promocję zdrowego stylu życia poprzez kulturę, sport i turystykę z udziałem treści profilaktycznych lub informacyjnych o uzależnieniach	ilość podpisanych umów na wsparcie realizacji działań	GKRPA, ORGANIZACJE POZARZADOWE, SZKOŁY	02.01.2020– 31.12.2020

Zadanie 4: Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadania następuje poprzez działalność pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowosolna mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, a także poprzez stworzenie kontraktu socjalnego - pisemnej umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W uzasadnionych przypadkach ww. zadanie realizowane jest poprzez udzielanie świadczeń socjalnych finansowanych z budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowosolna, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe z budżetu Gminy Nowosolna pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.